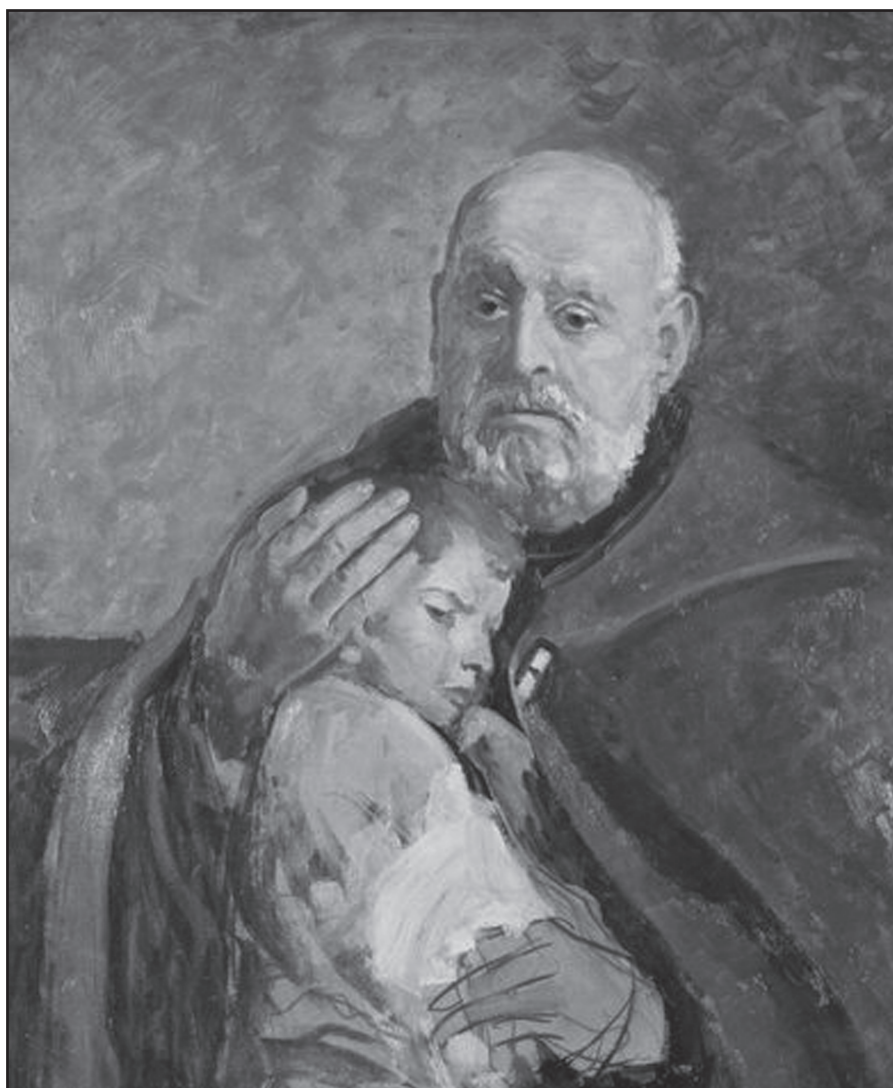

TYGODNIK SALWATORSKI

8.01.2017 r. ● PISMO PARAFII NAJŚWIĘTSZEGO SALWATORA W KRAKOWIE ● NR 2 (1150) ● Rok 24

IDŹCIE I GŁOŚCIE

2017 - rokiem świętego Brata Alberta

W numerze:

• **PLAN KOŁĘDY 2016/2017** •

- *Ale się działo! Podsumowanie i kronika 2016 roku w parafii na Salwatorze* •
 - *Biskupi krakowscy jako kanclerze i konserwatorzy UJ cz. II* •
- *Żywot Człowieka Wolnego • Wigilia na wygnaniu w Kazachstanie* •
 - *Św. Egwin – biskup • Święty Rajmund z Penyafort* •

TYGODNIK SALWATORSKI

Redaguje zespół w składzie:

Red. nacz.: ks. Tomasz Gędek, Jan Deskur,
Maria Gracja Krzyżanowska, Krzysztof Bar,
Barbara i Andrzej Skrzyński

Stale współpracują:

ks. Krzysztof Biros, Felicja Niedzielska

Ilustracje:

Jerzy Pulchny

Skład, redakcja techniczna i graficzna:

Krzysztof Korzeniak

Adres redakcji:

30-114 Kraków, ul. Kościuszki 88;
e-mail: tygodniksalwatorski@gmail.com;
www.tygodniksalwatorski.pl
(administruje Roman Topór-Mądry).

Tygodnik Salwatorski powstaje z pracy bez honorariów.

*Tygodnik można zaprenumerować
w zakrystii kościoła SS. Norbertanek.*

*Można go nabywać we wszystkich kościołach
na terenie Parafii.*

Kancelaria Parafialna

30-114 Kraków, ul. Kościuszki 88
www.parafiasalwator.pl

Dni i godziny urzędowania

Dzień tygodnia	Kancelaria	Zarząd Cmentarza
poniedziałek	16.00 - 17.30 ks. Tomasz[k,p]	nieczynne
wtorek	16.00 - 17.30 ks. Proboszcz[k,p]	16.00 - 17.30
środa	16.00 - 17.30 ks. Proboszcz[k], ks. Paweł[p]	16.00 - 17.30
czwartek	16.00 - 17.30 ks. Ryszard[k,p]	nieczynne
piątek	9.00 - 10.30 ks. Proboszcz[k,p]	9.00 - 10.30
sobota	9.00 - 10.30 ks. Ryszard, ks. Paweł, ks. Tomasz	nieczynne

k - dyżur w kancelarii, p - dyżur w parafii

Msze święte i nabożeństwa

NIEDZIELE I ŚWIĘTA

Kościół św. Jana Chrzciciela i św. Augustyna:

6:30 7:30 9:00 10:30 12:00 13:15 19:00

Kościół Najświętszego Salwatora:

11:15 - lipiec, sierpień - 2, 4, 5 niedziela miesiąca;
od września do czerwca w każdą niedzielę, miesiąca

Kaplica św. Małgorzaty:

11:15 - lipiec, sierpień - 1. i 3. niedzielę miesiąca

Kaplica Wszystkich Świętych:

10:00 - maj, czerwiec, wrzesień, październik

DNI POWSZEDNIE

Kościół św. Jana Chrzciciela i św. Augustyna:

6:30 7:15 8:00 18:00

PIERWSZY PIĄTEK MIESIĄCA

- Msza św. dla dzieci godz. 17.00.

Telefon do kancelarii: 12 424 43 60

Nr konta Parafii: PKO Bank Polski S.A.

30 1020 2892 0000 5402 0490 7434

Zachęcamy wszystkich chętnych do współpracy z
„Tygodnikiem Salwatorskim”.

Czekamy na wasze teksty i artykuły pod adresem:

tygodniksalwatorski@gmail.com

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania
nadesłanych materiałów. Redakcja zastrzega sobie także prawo
odmowy przyjęcia tekstu, reklamy lub ogłoszenia.

Na początku...

Drodzy Czytelnicy Tygodnika!

Początek roku to sposobność do podsumowania roku minionego. Przedstawiamy w tym numerze dwie informacje dotyczące naszej Parafii: przygotowaną przez Księdza Proboszcza syntetyczną informację obejmującą dane statystyczne i sprawy materialne w 2016r. oraz Kronikę 2016 - przegląd wydarzeń sporządzony przez członka naszej redakcji, Marię Krzyżanowską.

Myszę, że był to rok bogaty w wydarzenia, dobry dla naszej wspólnoty; pomyślnie zakończone zostały skomplikowane prace renowacyjne i inwestycyjne.

Najdonioślejszą z nich było odnowienie i konserwacja XVI wiecznej polichromii w Kościele Najświętszego Salwatora. Wykorzystano w niej innowacyjną technologię - nanotechnologię, nie stosowaną wcześniej w Polsce. Pozwoliło to wyłonić z niewyraźnych postaci piękne, wzruszające malowidła, przedstawiające sceny biblijne.

Nowy Rok to nowe plany i oczekiwania, te parafialne, obejmujące sprawy duszpasterstwa i prace o charakterze remontowo-budowlanym, przedstawia zestawienie Księdza Proboszcza. W jakim stopniu zostaną one zrealizowane zależy od naszego wsparcia modlitewnego i materialnego.

W ostatnim numerze Tygodnika zamieściliśmy List Pastorski Episkopatu Polski na rok 2017 – rok świętego Brata Alberta.

Wniosek w tej sprawie przedłożyli Przełożona Generalna Zgromadzenia Sióstr Albertynek siostra Krzysztofa Maria Babraj i Przewodniczący Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta, Wojciech Bystry.

Charyzmat tego świętego to dostrzeganie wokół nas potrzeb najbardziej potrzebujących, często wykluczonych ze społeczeństwa ludzi, przywracanie im godności i świadczenie swoim człowieczeństwem ewangelicznej miłości. Świadectwo Jego życia warto jest szczególnego przemyślenia dziś, gdy pogonić za dobrami materialnymi dla wielu ludzi staje się sensem życia. „Żywot człowieka wolnego” pokazuje jak często blisko nas są ludzie potrzebujący pomocy i jakim dobrem może być spotkanie ich na swojej drodze.

Rok 2017 Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 22 czerwca 2016 został ustanowiony także „Rokiem Adama Chmielowskiego i błogosławionego Honorata Koźmińskiego”.

Inne Uchwały Sejmu ustanawiają rok 2017 Rokiem: Józefa Conrada Korzeniowskiego, Józefa Piłsudskiego, Tadeusza Kościuszki oraz Rokiem Rzeki Wisły.

Oczywiście będziemy prezentować na łamach Tygodnika każdą z tych postaci.

Rzecznik Konferencji Episkopatu Polski Ks. Paweł Ryteł-Andrianik uważa, że rok 2017 będzie „rokiem maryjnym” z uwagi na liczne rocznice:

- 300 lat od Koronacji Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej,
- 100 lat od objawień w Fatimie,
- 140 lat od objawień w Gietrzwałdzie,
- 300 lat od objawień w Aparecidzie w Brazylii.

Wszystkie te rocznice znajdą stosowne miejsce na kartach naszej parafialnej gazety. Mogę także zdradzić już teraz, że ważnych dla nas, chrześcijan dat, jest w tym roku o wiele więcej i postaramy się nie pominąć żadnej z nich. Mam nadzieję, że pomoże to nam wszystkich do głębokiego ich przeżywania.

Z tą nadzieją pozdrawiam noworocznie wszystkich czytelników.

Andrzej Skrzyński
Redaktor Prowadzący

Biskupi krakowscy jako kanclerze i konserwatorzy Uniwersytetu Jagiellońskiego cz. II

Z kolei w akcie odnowienia Uniwersytetu z 1400 r. Władysław Jagiełło mianował biskupa krakowskiego „konserwatorem” czyli generalnym strażnikiem przywilejów i statutów uczelni, a także władnym do orzekania kar „na buntowników i występnych”. Do jego kompetencji należała też kontrola grona nauczającego oraz sprawy określania (w porozumieniu z rektorem) wysokości wynagrodzeń dla profesorów i przydzielania mieszkań dla nich w kolegium „według potrzeby stanu i zasługi każdego”. W myśl tego dokumentu biskup utracił natomiast wpływ na nadawanie stopni naukowych oraz kontrolę nad egzaminami, gdyż funkcja kanclerza Uniwersytetu w myśl decyzji króla miała przejść w ręce kanclerza Królestwa. W ślad za tym w pierwszej metryce uniwersyteckiej, do której zostali zapisani dostojnicy na czele z królem, biskup wprowadził występuje z tytułem *concellarius studii Cracoviensis* (a więc jak się wydaje wbrew brzmieniu przywileju Władysława Jagiełły, co mogłoby świadczyć, iż w opinii profesorów pomimo rozdzielenia funkcji kanclerza uczelni i jej konserwatora sprawa bynajmniej nie była jednoznaczna), ale przy nazwisku Klemensa z Moskorzewa, będącego podkanclerzem królewskim, znajduje się adnotacja: *promotor universitatis*, to jest „udzielający promocji”. To postanowienie Jagiełły o przekazaniu godności kanclerza Akademii urzędnikowi królewskiemu uzyskało formalne potwierdzenie w bulli Jana XXIII (anty-papy) z dnia 28 lipca 1410 roku, powtarzającej dosłownie brzmienie królewskich przywilejów. Co więcej, w tym samym czasie konserwatorami Uniwersytetu na lat 15 zostali mianowani dziekani gnieźnieński, krakowski i wrocławski z pominięciem biskupa krakowskiego. Już jednak biskup Piotr Wysz, który został pierwszym konserwatorem Uniwersytetu, nie dał sobie odebrać stanowiska kanclerza i za takiego uważało go środowisko uniwersyteckie. Obie te godności, to znaczy kanclerza Uniwersytetu i jego konserwatora, sprawował biskup Wojciech Jastrzębiec, który też był jednocześnie kanclerzem królewskim. Tak samo konserwatorem Akademii i jej kanclerzem był Zbigniew Oleśnicki, który jednak był zbyt silną indywidualnością, aby można mu było odebrać to stanowisko, chociaż nie był kanclerzem Królestwa. Zamierzał on przeprowadzić reformę Uniwersytetu i jakkolwiek jej nie zrealizował, to jednak zapisał się w dziejach krakowskiej uczelni w sposób wyjątkowy. Jemu Uniwersytet zawdzięcza berło z połowy XV wieku, a więc jedno z najstarszych w Europie, przekazane na mocy testamentu w roku 1455. Nie był zresztą jedynym biskupem troszczącym się o sprawy Uni-

wersytetu. W rzędzie wybitnych dobrodziejów uczelni znaleźli się bowiem również Piotr Tomicki, Jan Lubrański, Maciej Drzewicki i Jan Konarski. Popierali oni rozwój Akademii Krakowskiej w duchu humanizmu, czego wyrazem było pozyskanie dla niej słynnego Rudolfa Agricoli. Nieco później, gdyż w roku 1542 na synodzie piotrkowskim biskupi polscy zobowiązali się, że wypłacą pewną sumę, aby dochody profesorów Akademii pomnożyć i zdobyć środki na zatrudnienie legisty, to jest profesora prawa rzymskiego oraz dwóch innych profesorów (*litterarum humanarum*). Pomimo powtórzenia tej uchwały w 1577 r. episkopat z owego obowiązku jednak się nie wywiązał. Nie dała też rezultatu kolejna uchwała synodu piotrkowskiego z 1607 r., która przywracała wcześniej wprowadzone kary za niepłacenie.

Niekiedy godnością biskupa krakowskiego obdarzani bywali profesorowie, a nawet rektorzy Uniwersytetu, jak np. wybitny teolog Tomasz Strzemiński czy w czasach nowszych św. Józef Sebastian Pelczar. Zdarzyło się również, że biskupowi powierzano urząd rektora, co miało miejsce w przypadku Jana Amicinususa z Krakowa, który został biskupem w 1503 r., natomiast rektorat sprawował w 1505, 1516, 1516/1517 i 1526. Biskupi mieli wpływ na obsadę beneficjów uniwersyteckich, jakkolwiek to nie oni wybierali kandydatów, jednak ich kanonicznie instalowali. Z racji sprawowanej funkcji biskupi krakowscy czuwali nad porządkiem w Akademii i niejednokrotnie czynili użytek ze swoich uprawnień jurysdykcyjnych tak w stosunku do scholarów, chociaż niekiedy przekazywali je rektorom, jak i wobec profesorów, co wynikało z ich właściwości sądowej w stosunku do duchownych członków społeczności uniwersyteckiej, uznanej już przez Kazimierza Wielkiego, a następnie potwierdzonej przez Władysława Jagiełłę. W praktyce jednakże zachodziły wątpliwości kompetencyjne pomiędzy sądownictwem rektorskim a biskupim. Czasem rektor przekazywał sądowi oficjała biskupiego sprawy należące do jego właściwości lub też duchowni scholarzy odmawiali stawiennictwa przed sądem rektorskim. Niekiedy też ingerencja biskupa w orzecznictwo uniwersyteckie sięgała bardzo daleko. W 1515 r. Uniwersytet ostro wystąpił przeciw tym ze swoich mistrzów, którzy uchylali się od jurysdykcji uniwersyteckiej, wszczynając proces przed sądem biskupa jako kanclerza Akademii i zwierzchnika diecezji lub do niego apelowali. We wrześniu tego roku zapadła w związku z tym uchwała profesorów, na mocy której sprawy beneficjalne poddano pod orzecznictwo biskupa krakowskiego, a to na jakiś czas uspokoiło sytuację.

Z tytułu posiadanego stanowiska biskupi krakowscy natomiast niejednokrotnie bezpośrednio ingerowali w życie uczelni i konflikty wśród profesorów. Tak np. gdy pod koniec XVI wieku jeden z profesorów, Grzegorz Golinius, napisał pamflet (*Academicus Academico*) przeciw innemu profesorowi, Michałowi Dobrocieskiemu, gdyż ten został kanonikiem katedralnym przy dezaprobach kolegów, ówczesny biskup Jerzy Radziwiłł w sposób upokarzający zmusił go do odwołania owego pamfletu. Szczególną rolę w życiu uczelni odegrał biskup Jan Konarski (1447-1525), który jako kanclerz Akademii wziął udział w jej reformach, znajdując w tym zakresie poparcie w synodzie piotrkowskim w 1510 r. W szczególności dążył on do podniesienia jej poziomu naukowego i wzmocnienia dyscypliny zarówno wśród scholarów jak i profesorów. Zalecał również, aby wyższe urzędy kościelne powierzać tym, którzy odbyli studia uniwersyteckie, zwłaszcza w Krakowie. On też częściowo ponosił koszty utrzymania w Krakowie wybitnego profesora bolońskiego Garsiasa Quadrosa, a ponadto w 1512 r. rozszerzył uprawnienia jurysdykcyjne rektora w stosunku do mieszczan udostępniającym mieszkanie w swoich domach scholarów i magistrów bez zezwolenia uczelni. Odbudował również własnym sumptem uniwersytecki budynek Kolegium Mniejszego, a także wspierał materialnie uboższych profesorów. Popadł jednak w konflikt z Akademią, ponieważ w myśl postanowień synodu piotrkowskiego z 1512 r. chciał obciążyć profesorów mających beneficja kościelne, tak zresztą jak i innych duchownych, daniną na potrzeby wojenne państwa. Nie zawahał się nawet rzucić ekskomuniki na oporny Uniwersytet, który powoływał się przy tej okazji na przywilej kolski z 1509 r. zwalniający członków uczelni od wszystkich kontrybucji uchwalanych przez generalne i prowincjonalne synody. Pomimo poparcia kanclerza przez część profesorów, Uniwersytet wystąpił z apelacją do Kurii Rzymskiej i ostatecznie sprawę wygrał. Również wysokie koszty w interesie Uniwersytetu ponosił biskup Piotr Gamrat, który w 1541 r. sprowadził z Włoch do Krakowa wybitnego profesora prawa rzymskiego, ucznia słynnego Alciatusa, Piotra Roysiusa (Piotra Ruiz de Moroz), nawiasem mówiąc bohatera fraszki Jana Kochanowskiego *O doktorze Hiszpanie*, i płacił mu z własnej szkatuły pensję w wysokości 100 dukatów rocznie.

Na ogół swoje funkcje kanclerskie biskupi krakowscy wykonywali za pośrednictwem wicekanclerzy, których powoływali z grona najbardziej zasłużonych profesorów teologii. Niekiedy też jako kanclerze pośredniczyli w sporach między władzami uczelni a scholarami, jak np. uczynił to w 1566 r. biskup Filip Padniewski, który uchylił rygorystyczne zakazy Sebastiana z Kleparza zw. Janeczką jako przełożo-

nego Bursy Jerozolimskiej w sprawie noszenia przez scholarów świeckiego ubioru i broni. Czasem jednak na tle poczynań biskupów krakowskich dochodziło do poważnych konfliktów. Tak np. biskup Marcin Szyszkowski w 1618 r. usiłował bezskutecznie pozbawić Uniwersytet prawa wolnego wyboru rektora, natomiast stronnikiem jezuitów, z którymi Akademia pozostawała w konflikcie, kardynał Jerzy Radziwiłł jako biskup krakowski, chcąc ją sobie podporządkować, uzyskał u papieża Klemensa VIII prawo do przeprowadzenia wizytacji i ewentualnego zreformowania przy zastosowaniu kar kościelnych wobec opornych. Pomimo tego profesorowie wykorzystali poparcie szlachty i zdecydowanie przeciwstawili się biskupowi. Do szczególnie ostrego sporu doszło z kolei w 1649 r. na tle obsady wakującej prepozytury w związanej z Uniwersytetem kolegiacie św. Floriana. Część profesorów bowiem z rektorem Różyckim na czele, nie chcąc się zgodzić na kandydata biskupa, Zygmunta Gregorowica, uniemożliwiła nawet ówczesnemu biskupowi Piotrowi Gembickiemu przeprowadzenie wizytacji kolegiaty. W rezultacie doszło do procesu, który oparł się o Rotę Rzymską, nuncjaturę papieską i dwór królewski. Ostatecznie rektor Różycki ugiął się przed decyzją biskupa i publicznie go przeprosił, biskup natomiast chcąc ukarać Uniwersytet, zakazał przeprowadzania responsji czyli dzisiejszych habilitacji, co w dalszej perspektywie mogło grozić zapaścią uczelni. Gdy natomiast pomimo tego zakazu odbyła się taka responsja na Wydziale Lekarskim, zagroził profesorom ekskomuniką, zmuszając ich do ponownego ukorzenia się. Nie zakończyło to jednak walki Uniwersytetu z kanclerzem, gdyż trwała ona w dalszym ciągu aż do śmierci Gembickiego. Z kolei uprawnienie do powoływania wicekanclerza Akademii jako narzędzie nacisku na profesorów wykorzystał w latach siedemdziesiątych XVII stulecia biskup Andrzej Trzebicki, który wydał szereg decyzji naruszających zarówno autonomię, jak i przywileje Uniwersytetu. Gdy bowiem doszło do długoletniego procesu w tej sprawie, prowadzonego przez rektora Szymona Makowskiego, m.in. nawet przed Trybunałem Roty Rzymskiej, Trzebicki odmówił mianowania podkanclerzego, co groziło wstrzymaniem promocji i paraliżem uczelni. Kompromisowy wyrok Roty niczego tu przy tym nie załatwił i dopiero śmierć biskupa Trzebickiego w 1679 r. doprowadziła do przywrócenia porządku również i na tym odcinku.

Z władczych uprawnień jako kanclerze Uniwersytetu biskupi krakowscy korzystali również w ten sposób, że podejmowali decyzje dyscyplinarne wobec nieposłusznych profesorów, np. zawieszali ich w prawach akademickich. Taki wyrok wydał na prośbę profesorów prawa biskup Andrzej Stanisław Załuski wobec Jana Nepomucena Rygalskiego, który za

poparciem teologów rozpoczął wykłady z prawa kanonicznego, tradycyjnie wykładanego przez prawników, a pozwany przed sąd biskupa jako kanclerza, po prostu się nie stawiał. W rezultacie z dniem 1 października 1756 r. został zawieszony na okres trzech lat w prawa akademickich i pozbawiony możliwości uzyskiwania stopni i godności uniwersyteckich. Dzięki jednak poparciu teologów już listopadzie tego roku został przyjęty w poczet członków Kolegium Większego, a w lutym następnego pod nieobecność prawników dopuszczono go do responsji. Spowodowało to nowe spory między prawnikami i teologami, a ich echo znalazło się jeszcze w memoriale przedstawionym biskupowi Kajetanowi Sołtykowi w 1765 r. Do konfliktu między Uniwersytetem a biskupem krakowskim doszło jeszcze w początkach XX w., w szczególności wobec odmowy kardynała Jana Puzyny udzielenia misji kanonicznej proponowanemu przez Wydział Teologiczny UJ kandydatom na kierowników katedr. Kardynał bowiem chciał je obsadzić własnymi ludźmi, co Uniwersytet uważał za ingerencję w jego wewnętrzne sprawy. Spór ten, którego apogeum przypadło na lata 1907/1908, oparł się zarówno o Stolicę Apostolską, jak i namiestnika Galicji Michała Bobrzyńskiego.

Urząd kanclerza, który przysługiwał ordynariuszowi krakowskiemu od początku istnienia Akademii Krakowskiej, został zniesiony w wyniku reformy Kołłątaja pod koniec XVIII wieku, przywrócili go jednak w 1805 r. Austriacy. Uczynili z niego jednak instytucję fasadową o znaczeniu wyłącznie symbolicznym, tak że już pierwszy kanclerz biskup Jędrzej Gawroński zrezygnował z tej funkcji. Z propozycją odnowienia kanclerstwa w duchu średniowiecznych zasad wystąpił natomiast w roku 1815 profesor matematyki Uniwersytetu Krakowskiego Karol Hube jako członek komisji powołanej dla ustalenia organizacyjnych podstaw działania uczelni. Jego sugestia została odrzucona, natomiast zgodzono się z innym jego wnioskiem, a mianowicie, aby na wzór Getyni i Halle utworzyć w Krakowie stanowisko kuratora lub konserwatora, który miałby najwyższą władzę nad Uniwersytetem.

W podsumowaniu powyższych uwag wypada stwierdzić, że lista biskupów związanych z Uniwersytetem Jagiellońskim stanowiskiem profesorskim, studiami bądź funkcją kanclerza obejmuje kilkadziesiąt nazwisk. Spośród nich za szczególnie zasłużonych dla Uniwersytetu trzeba uznać: Zbigniewa Oleśnickiego (1389-1455), Fryderyka Jagiellończyka (1468-1503), Jana Konarskiego (1447-1525), Piotra Tomickiego (1464-1535), Jana Chojeńskiego (1486-1538), Piotra Gamrata (1487-1545), Samuela Maciejowskiego (1499-1540), Piotra Myszkowskiego (ok. 1510-1591), Piotra Tylickiego (1543-1616), Jakuba Zadzi-

ka (1582-1642), Piotra Gembickiego (1586-1657), Andrzeja Trzebieckiego (1607-1679), Kazimierza Łubieńskiego (1652-1719), Jana Aleksandra Lipskiego (1690-1746), Andrzeja Stanisława Kostkę Żałuskiego (1695-1758), Kajetana Sołtyka (1715-1788), Michała Poniatowskiego (1736-1794) i uchodzącego za ostatniego z kanclerzy (już w czasach austriackich) Andrzeja Gawrońskiego (1740-1813).

Nie można tu również przemilczeć zasług biskupów z nowszych czasów, a mianowicie św. Józefa Sebastiana Pelczara, Adama Stefana Sapiehy, św. Jana Pawła II oraz Franciszka Macharskiego, którego tradycyjnie uważano za kanclerza Uniwersytetu Jagiellońskiego, jakkolwiek funkcja ta w znaczeniu opiekuńczej uczelni od dawna formalnie już nie istnieje. Można się jednak pokusić o stwierdzenie, że pomimo braku formalnych przesłanek więź pomiędzy Uniwersytetem Jagiellońskim a kolejnymi ordynariuszami diecezji krakowskiej uległa w ostatnich dziesiętkach lat w porównaniu z ubiegłymi wiekami zdecydowanemu zacieśnieniu. Zarówno bowiem podczas okupacji hitlerowskiej, jak też i później w czasie dużo dłużej trwającego okresu komunistycznego zniewolenia społeczność uniwersytecka wraz z całym narodem zwracała się do swoich krakowskich Pasterzy po słowa otuchy, nadziei, a nawet pomoc. I nigdy się nie zawiodła!

prof. Janusz Sondel

*) Podstawę niniejszych rozważań stanowi artykuł opublikowany przeze mnie w tomie pt. *Lex Tua in Corde Meo* (Studia i materiały dedykowane Jego Magnificencji Bp. Tadeuszowi Pieronkowi z okazji 40-lecia pracy naukowej), Kraków 2004, s. 473-494.

GIMNASTYKA

wtorek, godz. 19.15 Szkoła nr 31

Po świątecznych przysmakach i lenistwie dobrze jest trochę się pogimnastykować. Zaczynamy od wtorku 10 stycznia. Zajęcia są prowadzone w taki sposób, aby dostosować je do indywidualnych możliwości każdego uczestnika. To dobry sposób na rozpoczęcie nowego roku.

*Zapraszam
Barbara Skrzyńska*

PARAFIA NAJŚWIĘTSZEGO SALWATORA

PODSUMOWANIE ROKU 2016

I - STATYSTYKA

1. Liczba wiernych – ok. 8900
2. Liczenie wiernych – 1517
3. Sakrament Chrztu – 94
4. I Komunia Św. – 136
5. Sakrament Bierzmowania – 34
6. Sakrament Małżeństwa – 60
7. Pogrzeby – 146
8. Odwiedziny chorych – I sobota – 642
9. Komunia Św. – ok. 85.000

II – SPRAWY MATERIALNE PODZIĘKOWANIE

1. Parafia wspiera – biednych i chorych – paczki świąteczne /150/, obiady dla dzieci z biednych rodzin przez cały rok,
2. Parafia – kościół sióstr Norbertanek, kościół Najświętszego Salwatora, kościół św. Małgorzaty, kaplica Wszystkich Świętych – media – prąd, woda, śmieci, ubezpieczenie, alarm,
3. Parafia - pracownicy – osiem osób – umowa o pracę – pensja – ZUS – US,
4. Parafia wspiera – Wyższe Seminarium Duchowne archidiecezji krakowskiej, Uniwersytet Papieski JP II, misje, Caritas, Kurię Metropolitalną,
5. Renowacja polichromii w prezbiterium w kościele Najświętszego Salwatora,
6. Renowacja krzyży, figur i kapliczek na terenie naszej parafii,
7. Remont i renowacja ogrodzenia na Cmentarzu Salwatorskim,
8. Wykonanie artystycznej kraty w przedsionku kościoła sióstr Norbertanek,
9. Wykonanie nowej instalacji nagłośnienia w kościele Najświętszego Salwatora,
10. Renowacja szafy w zakrystii i gablot informacyjnych przy kościele,
11. Parafia pokryła koszty wykonanych inwestycji - nie ma żadnych długów.

PLANY NA ROK 2017

I – DUSZPASTERSTWO ŻYCIE DUCHOWE

1. 100 - rocznica objawień Matki Bożej w Fatimie
I niedziela – adoracja,
2. Rok 2017 – rok św. brata Alberta Chmielowskiego
„być dobrym jak chleb”,
3. Rekolekcje wielkopostne – marzec – 2, 3, 4, 5.IV.2017 r.,
4. Klub seniora – spotkania z ciekawym człowiekiem – zwiedzanie kościołów,
5. Zorganizowanie V Parafialnego Festynu Rodzinnego - czerwiec
6. Pielgrzymki:
 - Częstochowa – październik
 - Ludźmierz-Zakopane-Krzepiówki-Bachledówka - czerwiec
 - Kalwaria – Drożki Pana Jezusa – marzec
 - i Matki Bożej – maj
 - Łagiewniki – kwiecień, listopad
 - Kodeń – Pratulin – Zamość – Janów Podlaski – wakacje.

II - PRACE BUDOWLANE

1. Konserwacja barokowego ołtarza Chrystusa ukrzyżowanego i obrazu „Chrystusa z grajkiem” w kościele Najświętszego Salwatora,
2. Konserwacja późnorenesansowej ambony z XVII wieku w kościele Najświętszego Salwatora,
3. Renowacja krzyża i figur przy kościele sióstr Norbertanek,
4. Renowacja krzyży, figur i kapliczek na terenie naszej parafii,
5. Remont i renowacja ogrodzenia na Cmentarzu Salwatorskim,
6. Zakupienie nowego baldachimu na uroczystości i procesje eucharystyczne.

**PROŚBA DO WSZYSTKICH PARAFIAN I ICH
BLISKICH O MODLITWĘ I WSPARCIE MATE-
RIALNE WSZELKICH INWESTYCJI**

*ks. Stanisław Sudol
proboszcz*

Ale się działo!

Kronika 2016 roku w parafii na Salwatorze

STYCZEŃ

- 3 stycznia – I. niedziela miesiąca, pokropienie wodą chrzcielnią i odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski
- 6 stycznia – uroczystość Objawienia Pańskiego, po każdej mszy św. błogosławieństwo kadzidła i kredy, możliwość wsparcia wyjazdu na ferie scholi dziewczęcej poprzez zakup przygotowanych przez dziewczynki kadzideł; jak zawsze w I. środę miesiąca po mszy św. wieczornej nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Zmianka różańców dla Wspólnoty Żywego Różańca. (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł). Wieczysty Różaniec od poniedziałku do piątku o 17.30 prowadzony przez Wspólnotę Żywego Różańca.
- 7 stycznia - I czwartek miesiąca, po mszy św. wieczornej „Godzina Święta”: Litania do Pana Jezusa Najwyższego Kapłana i modlitwy o nowe powołania kapłańskie i zakonne z naszej parafii,
- 8 stycznia - w każdy piątek o godz. 15.00 w naszym kościele odmawiana jest Koronka do Miłosierdzia Bożego (Ks. Ryszard Pływacz, Elżbieta Miernik, Grupa Modlitewna).
- 14 stycznia – spotkanie opłatkowe Parafialnego Klubu Seniora (i nie tylko), 2. rocznica powstania Klubu (PKS) (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Barbara i Andrzej Skrzyńscy).
- 17 stycznia – tradycyjny opłatek wszystkich wspólnot parafialnych i wszystkich parafian w Salce Muminków
- 21 stycznia – czwartkowe spotkanie PKS o godz. 16:30 w Salce pod Plebanią, wykład pani architekt, dr Anny Białasik pt. „Tajemnice klasztoru Sióstr Norbertanek”
- 24 stycznia – wieczorny koncert kolęd Jagi Wrońskiej z akompaniamentem Marka Jaworskiego, pt. „Gore gwiazda Jezusowi”
- 27 stycznia – zakończenie wizyt duszpasterskich w parafii, tzw. Kolędy
- 28 stycznia – czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład pani prof. Doroty Nalepki – paleobotanika pod tytułem: „Pyłek roślin. Dokument przeszłości”
- 28 - 31 stycznia - schola i ministranci (22 osoby) zimowy wyjazd do Zakrzowa (Ks. Krzysztof Krawczyk, Siostry Tymoteusza i Leonarda)
- 31 stycznia - koncert kolęd chóru Salwator pod dyrekcją Zofii Kozioł

LUTY

- 4 lutego - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, spotkanie z panem Julianem Rachwałem, reżyserem i scenarzystą filmu „Rzeczpospolita Krakowska”. Tłusty czwartek!
- 6 lutego – I. sobota miesiąca - comiesięczne nabożeństwo wynagradzające Niepokalanemu Sercu Najświętszej Maryi Panny - rozważania tajemnic różańcowych (Ks. Ryszard Pływacz).
- 7 lutego – I niedziela miesiąca, 40-godzinne nabożeństwo przygotowujące nas do Wielkiego Postu. Wystawienie i adoracja Najświętszego Sakramentu prowadzona przez poszczególne wspólnoty parafialne. Przyjęcie nowych człon-

ków do Wspólnoty Żywego Różańca (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł)

- 10 lutego - Popielec
- 11 lutego - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, „Komunikacja w rodzinie” to tytuł wykładu pani prof. Marii Turskiej-Kielan
- 14 lutego - przyjęcie nowych członków do Bractwa Świętej Anny: Włodzimierza Lutomskiego i Edwarda Zięby, 115. rocznica powstania Wodociągów Krakowskich(Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- 17 lutego – katecheza dla dorosłych „Dobre widzenie Boga, siebie i świata – praca nad sobą” ks. kanonika Grzegorza Gruszeckiego, ojca duchownego Seminarium Diecezji Bielsko-Żywieckiej w ramach działalności Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej (Ks. Ryszard Pływacz).
- 18 lutego - czwartkowe spotkanie PKS, wspólne zwiedzanie wystawy „Sztuka starożytna” w Muzeum Narodowym przy ul. Pijarskiej 6/8 (Arsenał)
- 22 lutego – comiesięczna msza św. ku czci Ducha Świętego w trzeci poniedziałek każdego miesiąca
- 25 lutego - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, pokaz filmu „Czy naprawdę wierzysz?”

MARZEC

- 3 marca - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład Anny Urbańczyk „Zrozumieć Eucharystię – gesty, znaki, słowa”
- 10 marca - czwartkowe spotkanie PKS z cyklu: „Tajemnice krakowskich kościołów”: Wawelskie Dzwony
- 12 marca – pielgrzymka na dróżki Pana Jezusa w Kalwarii Zebrzydowskiej (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł)
- 13-16 marca - Rekolekcje Wielkopostne prowadzone przez ks. Jana Reczka
- 17 marca – sakrament bierzmowania 37 młodych w naszej parafii, udzielony przez ks. Abp Stanisława Nowaka.
- czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład Krystyny Słoczyńskiej „Śladami Jezusa”
- 18 marca – Droga Krzyżowa z kościoła Najświętszego Salwatora do kaplicy bł. Bronisławy. (Ks. Ryszard Pływacz, Maciej Tumidajski, Akcja Katolicka).
- Odnowienie gablot informacyjnych (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Rada Duszpasterska).
- 19 marca – błogosławieństwo w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach udzielone przez bpa Jana Skłodonia dla 42 nowych nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej, w tym dla dwóch z naszej parafii: Jana Deskura i Witolda Machowskiego
- 20.03 - Niedziela Palmowa, procesja z palmami. Akcja honorowego krwiodawstwa w naszej parafii (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Dorota Kościelniak, Rada Duszpasterska).
- 24-26.03 – Triduum Paschalne
- 27.03 – Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego
- 28.03 – Poniedziałek Wielkanocny, suma odpustowa z udziałem metropolity kard. Stanisława Dziwisza, tradycyjny odpust Emaus na Salwatorze

KWIECIEŃ

- 7 kwietnia – pielgrzymka parafialna do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- 14 kwietnia - czwartkowe spotkanie PKS w „Salce pod Plebanią”, wykład dra inż. Feliksa Stalony-Dobrzańskiego pt. „Profesor Jan Czochrański. Naukowiec i Polak Wyklęty”
- 21 kwietnia - czwartkowe spotkanie PKS, wspólne zwiedzanie Wodociągów Krakowskich
- 28 kwietnia - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, pokaz filmu „Mała Arabka i Matrix”
- początek prac konserwatorskich XVI-to wiecznych malowideł ściennych w kościółku Najświętszego Salwatora

MAJ

- 5 maja - czwartkowe spotkanie PKS z cyklu: „Tajemnice krakowskich kościołów”: Wieża Srebrnych Dzwonów
- 6 maja –Komisja Konserwatorska w kościele Najświętszego Salwatora.
- 11 maja –spotkanie Parafialnej Rady Duszpasterskiej
- 14-22 maja – modlitwa z siostrami Norbertankami podczas Nowenny Mszy Świętej o beatyfikację Sługi Bożej s. Emilii Podolskiej
- 12 maja - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład Joanny Nowostawskiej z Małopolskiego Instytutu Kultury. Tytuł wykładu „Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego”
- 15 maja - uroczystość I Komunii Świętej
- 17 maja – spotkanie z prof dr hab. Krzysztofem Ozogiem – kierownikiem Katedry Historii Polski Średniowiecznej w Instytucie Historii UJ, wykład „Ile wiemy o powstaniu państwa i chrzcie Polski” (Ks. Tomasz Gędek).
- 19 maja - czwartkowe spotkanie PKS, zwiedzanie Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha
- 20 maja – Komisja Konserwatorska w kościele Najświętszego Salwatora
- 21 maja - pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej w Kalwarii Zebrzydowskiej i na dróżki Matki Bożej (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- 26 maja – procesja z okazji Bożego Ciała
- 28-29 maja - XVIII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego w naszych świątyniach: Najśw. Salwatora i kaplicy św. Małgorzaty

CZERWIEC

- 2 czerwca – wizyta Lajkonika na dziedzińcu Klasztoru Sióstr Norbertanek
- 3 czerwca - zakończenie remontu ogrodu cmentarza (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Rada Duszpasterska).
- 5 czerwca – odpust. św. Norberta, uroczysta msza św. o godz. 12 z udziałem Ks. Prałata Franciszka Ślusarczyka Kustosza Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach.
- 9 czerwca – czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład prof. dr inż. hab. Janusza Kaweckiego: „Odpowiedzialność za prawdę w świetle nauczania św. Jana Pawła II”
- 9 czerwca – Komisja Konserwatorska w kościele Najświętszego Salwatora
- 11 czerwca – msza św. w intencji chorych w naszej parafii, Sakrament Namaszczenia Chorych i indywidualne błogosławieństwo Najświętszego Sakramentu (zwane błogosławieństwem

Lourdskim), z inicjatywy Grupy Charytatywnej z udziałem Ks. Prałata Eugeniusza Góry.

- 12 czerwca - IV Parafialny Festyn Rodzinny (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Rada Duszpasterska).
- 16 czerwca – ostatnie przedwakacyjne spotkanie PKS w „Ogrodach Plebańskich”, grill i wspólne śpiewanie
- 18 czerwca – pielgrzymka sholi, ministrantów i rodziców do Wąwozu Homole w Pieninach: Eucharystia, modlitwa w Ludźmierzu (Ks. Krzysztof Krawczyk, siostry Tymoteusza i Leonarda).¹
- 19 czerwca – kazania głoszone przez ks. biskupa Jana Ozgę, misjonarza w Kamerunie
- 19 czerwca – koncert Parafialnego Chóru „Salwator” utworów poświęconych Matce Bożej
- 22 czerwca – katecheza dla dorosłych „O sztuce przebaczenia”, wygłoszona przez Ks. mgr. Grzegorz Gruszeckiego, ojca duchownego Seminarium Diecezji Bielsko-Żywieckiej (Ks. Ryszard Pływacz, Akcja Katolicka).
- 23 czerwca – Komisja Konserwatorska w kościele Najświętszego Salwatora. Zakończenie, ocena i odbiór prac konserwatorskich wykonanych przy XVI wiecznej polichromii. (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Marta Żurowska, Andrzej Skrzyński, Rada Duszpasterska).
- 24-27 czerwca – tournée parafialnego chóru „Salwator” do Czech (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- 29 czerwca –Zakończenie prac i montaż metalowej kraty umożliwiającej częściowy dostęp do wnętrza Kościoła Parafialnego przez cały dzień w okresie letnim(V-X). (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Rada Duszpasterska, Andrzej Skrzyński)

LIPIEC

- 18 lipca - modliliśmy się w kościele ss. Norbertanek przy symbolach Światowych Dni Młodzieży: Krzyżu ŚDM oraz Ikonie Matki Bożej Salus Populi Romani – Wybawicielki Ludu Rzymskiego
- 26-29 lipca – Światowe Dni Młodzieży w Krakowie – na Salwatorze gościli pielgrzymi m.in. z Boliwii, Urugwaju, Nikaragui, Gwatemali, Kostaryki, Kolumbii, Chile, Salwadoru, Wenezeli, Meksyku, Chin, Hiszpanii, Włoch i Francji. Papież Franciszek przybył do naszej parafii 28 lipca, gdzie przesiadł się do papamobile, a po południu odbyła się ceremonia powitania Ojca Świętego na Błoniach krakowskich. W piątek 29 lipca o g. 18.00 odbyła się Droga Krzyżowa. W naszym kościele odbywały się katechezy prowadzone przez biskupów w języku hiszpańskim.
- Na stadionie Cracovii mieściło się Centrum Powołaniowe. W ramach Festiwalu Młodych w naszej parafii 29 lipca odbył się tzw. SING'UP, czyli występ młodych ludzi ze wspólnoty Fundacja Jeunes z Wersalu, którzy zaprezentowali świadectwa i piosenki w języku francuskim, angielskim, hiszpańskim i w językach afrykańskich.

SIERPIEŃ

- 2 sierpnia - w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie zmarł kard. Franciszek Macharski
- 8-11 sierpnia – parafialna pielgrzymka na Dolny Śląsk: pielgrzymi zwiedzili Wrocław, Kudowę-Zdrój, Bobolice, Twierdę Kłodzko oraz Jaskinię Niedźwiedzią, Ogród Japoński Krzeszów, Dvur Kralowe, Rezerwat „Błędne Skały”, Wambierzyce (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).

- 27 sierpnia – pobłogosławienie nowych ceremoniarzy podczas pielgrzymki Służby Liturgicznej i Ruchu Światło-Życie przez kardynała Stanisława Dziwisza, w tym naszego parafianina Dominika Ruska

WRZESIEŃ

- 1-3 września – obchody Triduum ku Czci Błogosławionej Bronisławy, msze św. w kościele Sióstr Norbertanek oraz w kaplicy Bł. Bronisławy przy Kopcu Kościuszki
- 24 września - VI Diecezjalna Pielgrzymka członków Żywego Różańca do Łagiewnik, w której wzięli udział członkowie Wspólnoty z naszej parafii (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł)
- 24 września - msza św. i uroczystości z okazji 95 rocznicy powstania Zwierzynieckiego Klubu Sportowego z udziałem Ks. Proboszcza Stanisława Sudoła.

PAŹDZIERNIK

- 6 października – pierwsze spotkanie PKS (Parafialny Klub Seniora) po wakacjach
- 8 października – inauguracyjne, powakacyjne spotkanie Grupy Młodzieżowej (Ks. dr Paweł Gałuszka, siostry Tymoteusza i Leonarda).
- 9 października – XVI Dzień Papieski, w naszej parafii można było z przewodnikiem zwiedzać Kościół Najświętszego Salwatora wraz z podziemiami, a Grupa Młodzieżowa z naszej parafii z pomocą Ks. Pawła i Sióstr Serafitek zaprosiła parafian na program słowno-muzyczny „Bądźcie świadkami miłosierdzia”; Akcja Katolicka zebrała podczas kwesty 3.264,46 zł na Dzieło Nowego Tysiąclecia – stypendia dla zdolnej młodzieży
- 12 października – spotkanie Parafialnej Rady Duszpasterskiej
- 13 października – czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład dr n. med. Marii Maciejewskiej – Śnieżek pt. „Kardiologia dla seniorów”
- 15 października – parafialna pielgrzymka autokarowa do Częstochowy (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- 20 października - czwartkowe spotkanie PKS z cyklu: „Tajemnice krakowskich kościołów”: siostry Bernardynki przy ul. Poselskiej
- 22 października - w liturgiczne wspomnienie św. Jana Pawła II działająca w naszej parafii grupa
- młodzieżowa Areopag udała się na pielgrzymkę do miejsc związanych z bł. Karoliną Kózkówną, pod hasłem „Czy święci mogą zawstydzać?” (Ks. dr Paweł Gałuszka, siostry Tymoteusza i Leonarda).
- 27 października – czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład pani Anny Żoła pt. „Jak dbać o swój słuch”
- 28 października – grupa Areopag wzięła udział w Tauron Arenie w pierwszym spotkaniu z cyklu wydarzeń „SDM. Jesteśmy razem!” organizowanych przez Archidiecezję Krakowską (Ks. dr Paweł Gałuszka).
- 29 października – koncert muzyki barokowej w naszym kościele w wykonaniu orkiestry barokowej CORNU COPIAE
- 30 października - w naszej parafii gościliśmy misjonarki - Siostry ze Zgromadzenia Córek Miłości Służebnic Ubogich – Kanosjanki. Na długo w sercu pozostaną nam słowa św. Magdaleny di Canossa, założycielki Sióstr Kanosjanek, która często podkreślała - „Jezus nie jest kochany, gdyż nie został poznany” (Ks. dr Paweł Gałuszka).

LISTOPAD

- 1 listopada - uroczystość Wszystkich Świętych to w naszej parafii m.in. liczne msze święte i nieszpory za zmarłych na Cmentarzu Salwatorskim, a po mszy o godz. 15 procesja żałobna po cmentarzu z wypominkami i modlitwą za zmarłych
- 2 listopada – Zaduszki, Msza św. za zmarłych kapłanów, zmarłe Siostry Norbertanki i Serafiki oraz za zmarłych z Bractwa św. Anny
- 3 listopada - Pielgrzymka parafialna do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł).
- w ramach czwartkowego PKS - wykład zatytułowany „Od początku – na zawsze” wygłoszony przez Prof. Stanisława Grygla, filozofa i filologa
- 6 listopada - młodzieżowa grupa Areopag przygotowała wieczornicę poświęconą postaci bł. Karoliny Kózkówny (Ks. dr Paweł Gałuszka, Siostry Tymoteusza i Leonarda).
- 10 listopada - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, pokaz filmu „Próba ognia”
- 17 listopada – czwartkowe spotkanie PKS z cyklu: „Tajemnice krakowskich kościołów”: Siostry Dominikanki przy ul. Mikołajskiej
- 24 listopada - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią z przedstawicielami Policji na temat bezpieczeństwa osób starszych
- 26 listopada – Eucharystia i spotkanie w Salce pod Plebanią szerokiego grona Redaktorów i współpracowników Tygodnika Salwatorskiego
- 27 listopada - kiermasz Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej, z którego dochód przeznaczony jest na wsparcie św. Mikołaja (Ks. Ryszard Pływacz).

GRUDZIEŃ

- 1 grudnia - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią z dietetykiem i naszą parafianką, panią Ewą Wachowicz
- 8 grudnia – o godz. 12 odbyło się nabożeństwo ku czci Niepokalanego Poczęcia Maryi Panny, zwane Godziną Łaski, po którym ogłoszono nazwisko nowego metropolity krakowskiego, następcy odchodzącego na emeryturę kard. Stanisława Dziwisza – będzie nim abp Marek Jędraszewski; godz. 16 czwartkowe spotkanie PKS z cyklu: „Tajemnice krakowskich kościołów”: siostry Klaryski przy ul. Grodzkiej
- 9 grudnia – wymiana wewnętrznej i zewnętrznej instalacji nagłaśniającej w kościele Najświętszego Salwatora. (Ks. Proboszcz Stanisław Sudoł, Andrzej Skrzyński, Rada Duszpasterska).
- 15 grudnia - czwartkowe spotkanie PKS w Salce pod Plebanią, wykład Krzysztofa Piekarskiego pt. „Średniowiecze jako etap w dziejach człowieka, Europy i chrześcijaństwa na przykładzie budowy katedr”
- 18 grudnia – Noc Konfesjonau w naszej parafii, możliwość skorzystania z sakramentu Pojednania w godz. 20-24
- 19 grudnia – ostatnia w tym roku Msza św. ku czci Ducha Świętego
- 24 grudnia - Wigilia
- 25-26 grudnia – Święta Bożego Narodzenia
- powrót po odnowieniu do zakrystii kościoła Najświętszego Salwatora pięknej drewnianej szafy z XVII wieku. Prace restauracyjne zostały wykonane nieodpłatnie przez panią Martę Żurowską i panią Iżę Roztworowską

Opracowała: Maria Gracja Krzyżanowska

PLAN KOŁĘDY 2016/2017

KS. PROBOSZCZ - STANISŁAW SUDOŁ

12 42 443 68

7.I. 2017 r. – SOBOTA – 10.00.
UL. POD SIKORNIKIEM – CAŁA
8.I. 2017 r. – NIEDZIELA – 15.30.
UL. SAWICKIEGO – CAŁA
9.I. 2017 r. – PONIEDZIAŁEK – 15.30.
UL. OWCY ORWICZA – CAŁA
10.I. 2017 r. – WTOREK – 15.30.
UL. MLASKOTÓW – CAŁA
13.I. 2017 r. – PIĄTEK – 15.30.
UL. LELEWELA 19 – CAŁA
15.I. 2017 r. – NIEDZIELA – 15.30.
UL. KASZTELAŃSKA – CAŁA Z WYJĄTKIEM 30, 32, 34, 38
16.I. 2017 r. – PONIEDZIAŁEK – 15.30.
UL. KASZTELAŃSKA – 30, 32, 34, 38-11
UL. WYCZÓŁKOWSKIEGO – CAŁA
17.I. 2017 r. – WTOREK – 15.30.
UL. FOCHA – CAŁA

KS. TOMASZ GĘDŁEK

07.01.2017 SOBOTA – OD 15.00
UL. KSIĘCIA JÓZEFA 47-79
09.01.2017 PONIEDZIAŁEK – OD 15.00
UL. KSIĘCIA JÓZEFA 81-123
10.01.2017 WTOREK – OD 17.00
UL. KOŚCIUSZKI 17-35 (NIEPARZ.)
11.01.2017 ŚRODA – OD 15.00
UL. KOŚCIUSZKI 45-57 (NIEPARZ.)
12.01.2017 CZWARTEK – OD 17.00
UL. KOŚCIUSZKI 65-75 (NIEPARZ.)
13.01.2017 PIĄTEK – OD 15.00
UL. KOŚCIUSZKI 20-50 (PARZ.)
14.01.2017 SOBOTA – OD 15.00
UL. KOŚCIUSZKI 52-84 (PARZ.)
16.01.2017 PONIEDZIAŁEK – OD 15.00
UL. RYBNA, KAMEDULSKA, BRUZDOWA, PAJĘCZA, UKRYTA
17.01.2017 WTOREK – OD 17.00
UL. KOMOROWSKIEGO 1-4
18.01.2017 ŚRODA – OD 15.00
UL. KOMOROWSKIEGO 5-8
19.01.2017 CZWARTEK – OD 17.00
UL. KOMOROWSKIEGO 9-11A
20.01.2017 PIĄTEK – OD 15.00
UL. DOJAZDOWA, JASKÓŁCZA
21.01.2017 SOBOTA – OD 15.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 2-4
23.01.2017 PONIEDZIAŁEK – OD 15.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 5-7
24.01.2017 WTOREK – OD 17.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 8-10
25.01.2017 ŚRODA – OD 15.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 11, 14
26.01.2017 CZWARTEK – OD 17.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 16, 18
27.01.2017 PIĄTEK – OD 15.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 20, 22
28.01.2017 SOBOTA – OD 15.00
UL. DUNIN-WĄSOWICZA 24, 26
06.02.2017 PONIEDZIAŁEK – OD 15.00
UL. UJEJSKIEGO 2A-5
07.02.2017 WTOREK – OD 15.00
UL. UJEJSKIEGO 6-10
08.02.2017 ŚRODA – OD 15.00
UL. UJEJSKIEGO 11-15

KS. RYSZARD PŁYWACZ

7.01.2017 – SOBOTA – OD 10.00
UL. KRASZEWSKIEGO 1-15
9.01.2017 – PONIEDZIAŁEK – OD 16.00
UL. KRASZEWSKIEGO 16-21
10.01.2017 – WTOREK – OD 16.00
UL. KRASZEWSKIEGO 22-34
11.01.2017 – ŚRODA – OD 17.00
UL. SŁONECZNIKOWA
12.01.2017 – CZWARTEK – OD 16.00
UL. STACHOWICZA
13.01.2017 – PIĄTEK – OD 16.00
UL. FILARECKA 2-8
14.01.2017 – SOBOTA – OD 10.00
UL. FILARECKA 9-20
16.01.2017 – PONIEDZIAŁEK – OD 16.00
UL. FILARECKA 21-24
18.01.2017 – ŚRODA – OD 17.00
UL. PRZEGON
19.01.2017 – CZWARTEK – OD 16.00
UL. WŁÓCZKÓW 2-8
21.01.2017 – SOBOTA – OD 11.00
UL. WŁÓCZKÓW 10-22

KS. PAWEŁ GAŁUSZKA

tel. 12 42 443 61

07.01.2017 r. – SOBOTA – od 9.00
UL. KROLOWEJ JADWIGI (nieparzyste) 81 - 107
09.01.2017 r. – PONIEDZIAŁEK – od 14.00
UL. KROLOWEJ JADWIGI (nieparzyste) 109 - 181
10.01.2017 r. – WTOREK – od 15.00
UL. FAŁATA 13
11.01.2017 r. – ŚRODA – od 15.00
UL. FAŁATA 14
12.01. 2017 r. – CZWARTEK – od 15.00
UL. SENATORSKA 27
13.01.2017 r. – PIĄTEK – od 14.00
UL. SENATORSKA 26
16.01.2017 r. – PONIEDZIAŁEK – od 14.00
UL. SENATORSKA 25
17.01.2017 r. – WTOREK – od 15.00
UL. SENATORSKA 24
18.01.2017 r. – ŚRODA – od 15.00
UL. SENATORSKA 1-17, 18, 18a, 19, 23
19.01.2017 r. – CZWARTEK – od 15.00
UL. DROŻYNA
UL. MALCZEWSKIEGO
UL. ZAŚCIANEK
20.01. 2017 r. – PIĄTEK – od 14.00
UL. FAŁATA 2
21.02. 2017 r. – SOBOTA – od 9.00
UL. JAXY GRYFITY
UL. EMAUS 19-57 a
23.01. 2015 r. – PONIEDZIAŁEK – od 14.00
UL. FAŁATA 4
24.01.2016 r. – WTOREK od 15.00
UL. PRUSA 1 - 3
25.01.2016 r. – ŚRODA- od 15.00
UL. PRUSA 4 - 9
26.01.2016 r. – CZW ARTEK- od 15.00
UL. PRUSA 10 - 16
27.01.2016 r. – PIĄTEK- od 14.00
UL. PRUSA 17 - 23
30.01.2016 r. – PONIEDZIAŁEK- od 14.00
UL. PRUSA 24 - 39
31.01.2016 r. – WTOREK od 15.00
UL. SYROKOMLI 3 - 11 a
02.02.2016 r. – CZWARTEK- od 15.00
UL. SYROKOMLI 12-18
03.02. 2017 r. – PIĄTEK – od 14.00
UL. SYROKOMLI 19-26
04.02.2016 r. – SOBOTA – od 9.00
AL. KRASIŃSKIEGO 4, 6, 12, 14, 18, 20, 22, 24 a b, 26, 28, 30, 32

Żywot Człowieka Wolnego

Wspomnienie o panu Grzegorzu Piesio-Komorowskim

Wczesnym popołudniem, 8 lipca – a może już dzień wiaty – chyba we czwartek, pod Domem Generała zatrzymał się samochód policyjny, na który mało kto zwrócił uwagę, chociaż u mieszkańców wzgórza widok takiego pojazdu zawsze budzi zainteresowanie – coś się stało, a może jeszcze się dzieje, ciekawe co, ale nie ma kogo zapytać, więc człowiek idzie dalej swoją drogą i po chwili o wszystkim zapomina ...

I tym razem tak by było, gdyby nie krótka rozmowa nazajutrz przy bramie cmentarza. Po zwyczajowym dniu dobry i paru zdawkowych zdaniach o pogodzie, państwo B., właściciele sklepiku z kwiatami i zniczami, wyraźnie poruszeni powiedzieli mi o niespodziewanej śmierci swojego pomocnika - pana Grzegorza. Zmarł nagle – dokładnie nie wiadomo kiedy, w piwnicy w Domu Generała, gdzie mieszkał.

Pana Grzegorza „znali” wszyscy, a tak naprawdę mało kto. Skąd wziął się na Salwatorze? Gdzie mieszkał przedtem? Tego do niedawna nie wiedział prawie nikt. Tajemniczy wędrowiec, „Dezter” (bohater opowiadania Jean Giono pt. „Zbieg”), „Jeździec z nikąd” (western z lat sześćdziesiątych)... a może „Pielgrzym” (bohater książki nieznanego autora „Opowieści pielgrzyma”) ?

W nocy przy cmentarnej bramie pilnował namiotu z kwiatami i zniczami, czasem zastępował swoich pracodawców sprzedając wiązanki, znicze i bukietki odwiedzającym cmentarz ostatnim spacerowiczom. Po pracy siadywał na krześle w namiocie, który służył mu też za jadalnię, „telewizornię” albo sypialnię, i oglądał wiadomości. Przy cieplej pogodzie wynosił krzesło przed namiot, zakładał okulary i czytał na dworze, bez lampy, choć się już zmierzchało. Chętnie rozmawiał z idącymi na spacer osobami, które zatrzymywały się przy sklepiku, niekoniecznie żeby coś kupić.

W piwnicy w Domu Generała mieszkał już od dwóch lat. Nie była to zwyczajna piwnica, tylko przedwojenna służbówka, w której z pomocą swoich gospodarzy urządził się „całkiem wygodnie” – miał łóżko, stół, telewizor, półkę z książkami, lampę... I mały ołtarzyk. Któregoś dnia na alei zagadnął państwa M. o możliwość zamieszkania w ich piwnicy, a oni bez wahania wyrazili na to zgodę. Nim znalazł to schronienie sypiał w warunkach o wiele mniej komfortowych i z obecnego lokum był naprawdę zadowolony, tym bardziej, że gospodarze zapraszali go nieraz do siebie na obiad i pogawędkę.

Rozmowy z panem domu zwykle dotyczyły religii i spraw ostatecznych. Były to spory zaprzyjaźnionych ze

sobą i szanujących się wzajemnie ludzi, i choć żaden z nich nie dawał się przekonać swojemu rozmówcy, podejmowali je chętnie, trwając każdy przy swoim stanowisku. Również pracodawca pana Grzegorza, pan B. traktował swoją z nim znajomość jako przyjazną zażyłość. Lubili się i razem pracowali.

Pan Grzegorz prawie zawsze miał na głowie czapkę – zdejmował ją dopiero kiedy zaczynały się letnie upały. Tylko raz widziałam go z krótkimi rękawami – było to na parę dni przed jego śmiercią. Wiał wtedy gwałtowny, bardzo gorący wiatr – upały iście afrykańskie, mówili wszyscy. Dopiero przy takiej tropikalnej pogodzie pan Grzegorz zdecydował się zostawić w piwnicy czapkę i buro-brązowy sweter, i wystąpić w T-shircie. Musiał często marznąć i zapadać na infekcje i zapewne trudno mu było podjąć męską decyzję i przywdziać letni strój.

Był człowiekiem niezwykle łagodnym – widać to było z jego twarzy i całej lekko przygarbionej postaci. W chwili śmierci miał zaledwie 47 lat. Umarł na zawał serca.

„Święty człowiek” – powiedział o nim Benedykt R., i miał chyba rację. Świętość pana Grzegorza odczuwali wszyscy – znajomi i nieznajomi. Promieniowało od niego jakieś dobro, delikatność i wielka życzliwość – ten człowiek nie skrzywdziłby muchy!

Oprócz prac przy cmentarzu miał jeszcze inne zajęcie - wyprowadzał na spacer psy państwa O. Miał u siebie klucze do ich mieszkania i kiedy wyjeżdżali zajmował się ich psami, które, były do niego bardzo przywiązane. Wracając ze spaceru siadywał na ławce przy kościele Św. Salwatora, zwierzaki kładły się obok niego i rozmawiali. Państwo O. mieli do pana Grzegorza pełne zaufanie. Zaufanie było obopólne, gdyż on z kolei lubił mówić o swoich problemach z panią domu i czynił to często. Znalazłszy się w mieszkaniu państwa O., gdzie był stałym gościem, udawał się do kuchni, robił sobie herbatę, poczym siadał naprzeciw pani domu, zapalał papierosa i zaczynała się długa, osobista rozmowa.

Pan Grzegorz miał w sobie coś z prostoty, świeżości i niewinności dziecka. Lubiał robić swoim przyjaciółom „psikusy” – na przykład w poniedziałek wielkanocny urządził państwu O. niespodziewany śmigus dyn-gus... Był przy tym nieśmiały, czasem unikał ludzkich spojrzeń i jakby nie zauważał osób, z którymi parę dni wcześniej rozmawiał zupełnie swobodnie.

Był bardzo pobożny – podobno po maturze wstąpił do seminarium duchownego, ale długo tam nie zaba-

wił z powodu kłopotów z nauką. Przez jakiś czas chciał zostać zakonnikiem, jednak kiedy przyszło mu złożyć śluby wieczyste, zrejterował. Nosił szkaplerz, a w piwnicy gdzie mieszkał dużo czasu spędzał na modlitwie przed swoim ołtarzykiem z obrazkiem „Jezu ufam Tobie”. Czytał książki religijne, miał zwyczaj odwiedzać braci albertynów na Skawińskiej. Wielką miłością darzył dusze czyścowe, modlił się za nie i był ogromnie przejęty ich tajemniczym losem.

Ostatnio bardzo się cieszył na Światowe Dni Młodzieży. Często zaglądał na Błonia, popatrzeć jak postępują przygotowania do wizyty papieża Franciszka. Sprawy religii, wiary, zbawienia człowieka, stawiał na pierwszym miejscu.

Kiedy opuścił klasztor, jeszcze jako bardzo młody człowiek, przez pewien czas był żonaty. Jednak wkrótce znalazł się sam. I właśnie wtedy wyjechał ze swoje-

go rodzinnego Szczecina i udał się w daleką podróż – aż na południe. Zerwał z rodziną, zatrzasnął za sobą drzwi, wybrał niepewne, wędrowne życie człowieka bezdomnego, którym jednak do końca być nie chciał.

Pan Grzegorz posiadał dowód osobisty, kartę tramwajową, komórkę, własne lokum w piwnicy, utrzymywał się sam, pracował... Ale były to zawsze zajęcia dorywcze – nigdy nie chciał się gdzieś zatrudnić na stałe, na stałe do czegoś zobowiązać. Czasami zniknął na jakiś czas – nikt nie wiedział co się z nim wtedy działo, wyłączał telefon i nie było go 2, 3 tygodnie. Potem wracał jakby nigdy nic.

Może życie bardziej ustabilizowane było ponad jego siły, a może ponad wszystko cenił sobie wolność, swobodę i niezależność?

Maria Rostworowska

Wigilia na wygnaniu w Kazachstanie (ZSRR)

List pisany do serdecznej przyjaciółki zamieszkałej w Haliczu. Autorka tego listu – nasza parafianka - została wywieziona wraz z matką i bratem ze Stanisławowa 13 kwietnia 1940 r. (drugi wielki wywóz) do Kazachstanu w jego północnozachodniej części (województwo kustanajskie) do wsi Presnogorkowka. Była to pierwsza wigilia na wygnaniu. Uczestniczyli w niej: p. Hendrychowska (ok. 70 lat), jej córka - Jadwiga Ciomborowa, jej wnuczka - Krysia Ciomborówna, jej wnuk - Adam, Petronela Myśliwcowa (lat 43), jej córka - Stanisława (autorka tego listu) i syn Petroneli - Wacław Myśliwiec

29/XII 1940.

Kochana Ziuteczko!

List Was z otrzymaliśmy w pierwszy dzień Świąt, za który serdecznie dziękujemy. A teraz Ziutusi opisz Ci (na pewno będzie to ciekawe) Wigilię Polaków na Sybirze. Otóż ponieważ u siebie na kwaterze nie mogliśmy urządzić wieczerzy, poszliśmy do niejkiej p. Ciomborowej, która przebywa tu wraz z matką swoją, córką i synem. Ona ma dla siebie osobną małą ciupeczkę, toteż swobodniej nam było i przyjemniej. Koszem odjęcia sobie od ust nieraz wszystkiego urządziliśmy Wigilię. Gdy się ściemniło, zaczęły się przygotowania do tej arcyuroczystej chwili. Oparliśmy deskę o okno i kuchnię. Na nią położyliśmy odrobinę siana (koniecznie chcieliśmy, by chwila ta była spędzona po polsku, prawdziwie po polsku, tradycyjnie). Z resztek świetności pozostała serwetą nakryliśmy nagość deski. Dostaliśmy od dziadka 2 świece i opłatki, które na środku deski położyliśmy. Potem całe swoje naczynie, tj. cztery nadszczerbione talerze (razem z talerzami p. Ciomborowej) i na szczęście dla każdego po również nadszczerbionej łyżce położyliśmy na tym prowizorycznym stole. I nastąpiła chwila, o której bałam się pomyśleć i nie

wierzyłam, że spędzę ją tu. Niestety, a jednak spędziłyśmy ją tu z dala od swoich bliskich najdroższych, z dala od Ojczyzny, Kościoła...

Nastąpiła ta chwila. Z błysnięciem pierwszej gwiazdki na niebie usiedliśmy (na ukłęknięcie nie było miejsca) do modlitwy. Nastąpił mrok. W izbie cicho. Słychać nierówno bijące serca, które wyrrywają się z cielesnej marnej powłoki i chcą lecieć wraz z myślą hen, hen do kraju... Widać w półmroku blade twarze, a za całą ich ozdobę oczy, oczy dziwnie błyszczące, tęsknie zamglone... Płynie błagalna modlitwa za Ojczyznę, bliźnich rodaków krew przelewających tam..., wreszcie za najbliższych, w końcu za wszystkich, którzy dzielą z nami wygnańczy los - słychać szloch. To babunia nie mogąc powstrzymać łez szlocha boleśnie jak dziecko... na dworze wiatr wyje dziki, bije o ziemię, domy, mocuje się z drzewami ... zaglądał przez okno, ujrzał siedzącą grupę ludzi z rękami złożonymi, ludzi, którzy w tej chwili nie widzieli nic, patrzyli w przeszłość... zdziwiony, nigdy tego nie widział... zajrzał do serc ... i coś ujrzał ... ujrzał coś, co rozumiał ... ujrzał ból rozpierający, tęsknotę i żal ... ujrzał i zrozumiał ... na chwilę przycichł, a potem głośno wyjąc, szlochając poleciał hen ku nieboskłonom

i opowiadał, co widział. Lecz jeden wiatr zrozumiał, świat nie, bo zgoła inny, inny od tego, w którym my wzrosliśmy, inny – mściwy, zamknięty w sobie, bez Boga... Wyje wiatr... przedziwną dziką, tęskną melodię ... my go rozumiemy ... chcemy tak samo jak on, lecz niestety, szczęśliwszy on od nas ... bo wolny ...

Wreszcie z trudem podnosi się staruszka Babunia [p.Hendrychowska matka p. Ciomborowej, wywodziła się ze sfery ziemiańskiej, obdarzona wielkim darem krasomówstwa], bierze drżącymi rękami talerzyk z opłatkiem i zaczyna się dzielenie. I czegoż może sobie życzyć ta mała garstka? Jakież ma życzenie?

Życzenie jedno, jedno życzenie małe, a jednak wielkie jak świat ...w tym życzeniu mieści się całe nasze istnienie, całe nasze szczęście, byt, życie ... Wrócić ... W tej chwili przypominam sobie obraz Malczewskiego Wigilia na Sybirze - naturalnie, historia się powtarza - mówię w głębi duszy - te same smutne zamglone, tęskne oczy, te same blade twarze, ta sama dzika, niepowstrzymana tęsknota - to samo męczeństwo. Zagryzam mocno usta. Nie! Nie będę płakać -fe mazgaj - muszę mieć oczy suche! Co tam robi wujaszek biedny ... sam ... co tatuś ... przy nich nasze serca, nasze dusze ... za nich nasze modlitwy.

Małymi częstkami opłatków obdzieliliśmy całą gromadkę. Tak! A teraz oczekiwany cud! Barszcz, wprawdzie po rusku, ale smakuje nam aż strach. Frygamy z Kryską [Ciomborówną] ze wspólnego talerza na wyścigi. Pod wpływem jedzenia czarne myśli wypogadzają się. Moja mama zaczyna opowiadać na jaką cześć zachowała się Wigilia.

Po barszczu następują pierogi z kartoflą. Jemy już nieco pomalej, bo żołądki odzwyczaiły się od tak dużej ilości jedzenia. A teraz cud wyśniony, wymarzony, cud nad cudy ... kutia ... prawdziwa kutia. Pszenica wprawdzie nieopychana z makiem, bez miodu, ale za to z cukrem zaoszczędzonym z lata. Po uprzątnięciu ze stołu kolędujemy. Płyną kolędy do Boga jak białe perełki. Kolędami tymi chcemy uprosić Boga, przebłagać Go. W izbie cicho, przytulnie... serca zaczynają bić spokojniej, oblewa nas błogi spokój. Tak, Chrystus się narodził, a z nim na pewno nastanie to, czego łakniemy każdą częstką serca, duszy, ciała i każdym nerwem. Śpiewamy i z pieśnią lecimy tam do nas ... do kraju...

Tak, Ziutka, kto by się spodziewał czegoś podobnego ... ? Kończę i całuję rączki Rodzicom, Krysienkę mocno ściskam, a ciebie mocno, mocno całuję.

Stacha

Św. Egwin – biskup

Niewiele informacji odnalazłam o tym świętym Kościoła katolickiego. Urodzony w drugiej połowie VII wieku kształcił się u benedyktynów w Worcester (Anglia), gdzie został mnichem, następnie kapłanem, a w roku 692 biskupem. Stał się reformatorem życia kościelnego w Anglii. Bronił świętości małżeństwa, stawał w obronie sierot i wdów. Jego reforma życia kościelnego spotkała się ze sprzeciwem ze strony miejscowego duchowieństwa, zaskarżając go przed papieżem Sergiuszem I. Po wyjaśnieniu w Rzymie przyczyny konfliktów, Egwin zyskał poparcie papieża i kontynuował zmiany. Był doradcą króla Mecji – Etlreda, jego syna Kenreda oraz Offy I – króla wschodnich Sasów. Podczas pobytu w Rzymie otrzymał od papieża zgodę na rezygnację z biskupstwa.

Na terenie ofiarowanym mu przez króla Mecji Egwin wybudował w latach 702-709 opactwo Evesham. Miejsce budowy klasztoru Matka Boża miała objawić Egwinowi. Pod koniec swego życia przeniósł się tam i pełnił rolę opata. Zmarł 30 grudnia 717r. w opinii świętości. Po śmierci przypisywano mu wiele cudów – przywracał wzrok i słuch, uzdrawiał chorych. Jego relikwie otaczane były tak wielkim kultem, że w 1077 roku trzeba było przebudować opactwo w Evesham, by mogło pomieścić pielgrzymów.

W ikonografii św. Egwin przedstawiany jest w stroju biskupim, w ręku trzyma rybę, w pyszczku której jest klucz.

Ewa Stella-Sawicka

Święty Rajmund z Penyaafort

Porządek w księgach, porządek w życiu

Św. Rajmund z Penyaafort zasłynął jako wybitny profesor prawa kanonicznego. Należał do grona pierwszego pokolenia dominikanów. Urodził się około roku 1170 w pobliżu Barcelony. Tam, w szkole katedralnej, rozpoczął swoją edukację. Około trzydziestego roku życia wyjechał do Bolonii, gdzie zdobył wszechstronne wykształcenie prawnicze. Wrócił do Barcelony, gdzie pomagał św. Piotrowi Nolasco w założeniu Zakonu Najświętszej Maryi Panny Miłosierdzia dla Odkupienia Niewolników. Głównym celem tego nowego zakonu było uwalnianie chrześcijańskich niewolników z rąk muzułmańskich.

Duchowni należący do tego zgromadzenia składali zobowiązanie oddania się w razie potrzeby w niewolę w zamian za przetrzymywanych przez muzułmanów niewolników. Sam Rajmund postanowił jednak zostać dominikaninem i pracować jako profesor prawa. Papież Grzegorz IX, powiadomiony o jego wybitnych umiejętnościach, wezwał go do Rzymu i mianował bliskim współpracownikiem, a także osobistym spowiednikiem.

Głównym zadaniem, które powierzył Rajmundowi, było opracowanie jednolitego zbioru dokumentów prawa kościelnego. Papieżowi chodziło o uporządkowanie kościelnych przepisów. Już wcześniej (około 1140 r.) powstała księga – tzw. Dekret Gracjana, który zbierał w jed-

nym dziele rozproszone kościelne teksty prawne, ale od tego czasu pojawiła się spora ilość nowych dokumentów, które trzeba było znowu zebrać w jedną całość.

W ciągu czterech lat Rajmund wywiązał się z powierzonego zadania. Owocem jego pracy były tzw. Dekretały Grzegorza IX, zatwierdzone przez papieża w 1234 roku. Księga opracowana przez Rajmunda była przez długie wieki podstawowym zbiorem prawa kanonicznego. W 1236 r. Rajmund wrócił do Hiszpanii, a dwa lata później został wybrany na generała zakonu dominikanów, drugiego po św. Dominiku.

Opracował na nowo konstytucje zakonne. Był spowiednikiem i doradcą króla Aragonii, Jakuba I, a także wielu mężów stanu. Wymówił się od objęcia biskupstwa. Zasłynął także jako autor praktycznego podręcznika teologii moralnej dla spowiedników. Chciał apostołować wśród Maurów i Żydów. Zorganizował studium języka arabskiego dla dominikanów, którzy podejmowali misję wśród Arabów z Hiszpanii i w Afryce. Rajmund, żyjąc bardzo aktywnie, dożył setki. Jego pogrzeb był prawdziwą manifestacją. Wziął w nim udział sam król ze swoim dworem.

Podsumowując życie świętego to: zero efekciarstwa i solidna praca, zgodna ze swoimi zdolnościami, na chwałę Bogu i dla Kościoła, robienie porządku w księgach, w myśleniu i w życiu. Niewątpliwie św. Rajmundowi przyświecała jedna z głównych idei średniowiecza – *ordo*, czyli porządek, ład.

Również współcześnie możemy przyjąć tezę, że kto opanowuje chaos, porządkuje własne sprawy, kierując się i rozumem, i wiarą, ten przyczynia się do zaprowadzania ładu w całym świecie. *Od czego zacząć? Może od porządku w moim pokoju, na biurku, w szafie...*

Jeszcze kilka ciekawostek dotyczących dzisiejszego bohatera. Św. Rajmund był rówieśnikiem św. Jacka Odrowąża i żył długo bo 100 lat (św. Jacek 74), posłużył się płaszczem, aby przeprawić się przez wodę na drugi brzeg, podobnie jak św. Jacek.

Mimo wielkich zasług Rajmund był kanonizowany dopiero w 1601 roku, (7 lat po św. Jacku) Znał dokonania św. Jacka na Wschodzie i uczestniczył w decyzjach Zakonu dotyczących Prowincji Polskiej. Był spowiednikiem Grzegorza IX, miał wielki wpływ na treść bulli papieskich dotyczących polityki Kurii Rzymskiej wobec Rusi, Kumanów i Mongołów. Znał zapewne korespondencję jaką prowadził z Kurią św. Jacek działający na tych terenach.

W ikonografii św. Rajmund przedstawiany jest w habitie dominikańskim, w białej tunice i czarnym płaszczu. Niekiedy przedstawia się go też płynącego po morzu, przy czym jego płaszcz zakonny stanowi żagiel.

Jego atrybutami są: płaszcz, księga i klucz

Opr. Jadwiga Konstantynowicz

KRAKÓW według Felicji

BYŁO:

- Kard. Dziwisz przechodzi na emeryturę, ale zostaje w Krakowie.
Abp- W wieku 81 lat zmarł prof. Aleksander Koj, wybitny profesor nauk przyrodniczych, biolog i biochemik, trzykrotny rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Uczony odszedł w czwartek 29 grudnia – poinformował UJ.

- Dwa ostatnie miesiące tego roku to czas intensywnej kampanii reklamowej Krakowa w Amsterdamie, Rotterdamie i Utrechcie oraz holenderskich mediach społecznościowych i w Google. Reklama dotarła aż do 6 mln 377 tys. 131 Holendrów. Przygotowały ją Polska Organizacja Turystyczna i Urząd Miasta Krakowa.

JEST:

- Do sieci trafił właśnie film promujący miasto Kraków. W produkcji gościnnie wystąpiła Ewa Wachowicz. Zobaczcie! Kraków to nie tylko zabytki! To także piękne miejsca widokowe i atrakcje sportowe. Kraków jak magnes przyciąga turystów z całego świata i daje praktycznie nieograniczone możliwości dobrego spędzenia wolnego czasu. Tu każdy znajdzie coś dla siebie. Zobacz film i odwiedź Kraków!

- Czy szybciej będzie ogłaszany alert związany z zanieczyszczonym powietrzem? Takie rozwiązanie rozważa Ministerstwo Środowiska po apelu prezesów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc. Obecnie alert jest ogłaszany, gdy poziom pyłu PM10 w powietrzu wynosi 300 mikrogramów na metr sześcienny. Postulat lekarzy i ekologów dotyczy trzykrotnego obniżenia tej granicy - do 100 mikrogramów.

- Jeśli masz więcej niż 60 lat, chcesz poznać mechanizmy działania pamięci, dowiedzieć się, jak ją usprawnić oraz nauczyć się ćwiczeń, które można wykonywać w domu – zapisz się na bezpłatny trening pamięci realizowany przez Akademię Pełni Życia. Warunkiem uczestnictwa w warsztatach jest przejście specjalnego testu sprawdzającego koncentrację uwagi i pamięć. Zajęcia poprowadzi mgr Agnieszka Baran – psycholog, pedagog, która od wielu lat zajmuje się organizacją warsztatów pamięciowych dla osób z różnych grup wiekowych. Osoby zainteresowane zapraszamy do kontaktu z biurem APZ: ul. Rzeźnicza 2a, tel. 12 294 81 35, biuro@apz.org.pl Istnieje też możliwość zorganizowania zajęć dla całej grupy w lokalu zainteresowanej instytucji/organizacji – zgłoszenia są przyjmowane pod adresem: a.baran@apz.org.pl

BĘDZIE:

- „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci, kupiona przez państwo wraz z całą kolekcją Fundacji Książąt Czartoryskich, będzie wkrótce eksponowana w galerii Muzeum Narodowego w Sukiennicach - zapewnia dyrektor muzeum Andrzej Betlej. Teraz dzieło można oglądać w Zamku Królewskim na Wawelu. Byłbym szczęśliwy, gdyby „Dama” była prezentowana w sercu miasta - w Sukiennicach - podkreślił dyrektor Muzeum.

- Pod koniec roku Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego wzbogaci się o nowy sprzęt. Szpital otrzymał z budżetu miasta Krakowa 500 tys. zł dotacji na zakup sprzętu medycznego i oprogramowania potrzebnego do sprawnego funkcjonowania dokumentacji medycznej. Ponadto dysponuje nowoczesnym laserem diodowym do leczenia zwyrodnienia siatkówki, który udało się zakupić dzięki pomocy Fundacji ArcelorMittal Poland. Za dotację m.in. zakupione zostanie urządzenie do 24-godzinnego monitorowania czynności życiowych pacjentów przebywających na Oddziale Neurologii, a także: video-rektoskop, służący do badań diagnostycznych końcowego odcinka przewodu pokarmowego oraz stół z elektryczną regulacją wysokości. Na Oddział Okulistyki zaś już trafi nowoczesny laser diodowy do laserokoagulacji siatkówki. Sprzęt służy do leczenia pacjentów z cukrzycą, chorobami naczyniowymi, zwyrodnieniami siatkówki.

Opr. Felicja Niedzielska

W piątki o 15.00 na Salwatorze

W każdy piątek o godz. 15.00, w naszym kościele odprawiana jest Koronka do Miłosierdzia Bożego. Zapraszamy wszystkich do wspólnej modlitwy. Kościół jest otwierany pół godziny wcześniej (14.30), można więc przed Koronką wykorzystać czas na osobistą modlitwę przed Najświętszym Sakramentem. Wejście od ul. Kościuszkii.

Grupa Modlitewna

ROZMOWA MIŁOSIERNEGO BOGA Z DUSZĄ CIERPIĄCĄ.

- Jezus: *duszo, widzę cię tak bardzo cierpiącą, widzę, że nie masz siły nawet mówić ze Mną. Oto Ja Sam będę mówił do ciebie duszo. Chociażby cierpienia twoje były największe. to nie trać spokoju ducha, ani się poddawaj zniechęceniu. Jednak powiedz Mi, dziecię Moje, kto się odważył zranić twoje serce? Powiedz Mi o wszystkim, powiedz. Mi o wszystkim, bądź szczerą w postępowaniu ze Mną, odśłoń Mi wszystkie rany swego serca, Ja je ulecę, a cierpienie twoje stanie się źródłem uświęcenia twego.*

- Dusza: *Panie, tak wielkie i rozmaite są moje cierpienia. a wobec ich długotrwałości ogarnia mnie już zniechęcenie. (Dz. 1487)*

NIEDZIELA CHRZTU PAŃSKIEGO

(Mt 3, 13-17)

W dzisiejszą niedzielę wspominamy chrzest Jezusa i jesteśmy świadkami tego, jak został On ochrzczony przez Jana Chrzciciela w Jordanie. Ale ważne wydarzyły się po chrzcie Jezusa. Na Jezusa zstąpił bowiem Duch Święty. Miało wówczas miejsce coś, co nazywamy konsekracją mesjańską. Zostało wtedy poświęcone posłannictwo Jezusa jako Mesjasza; jako Tego, który ma do spełnienia ważną misję. W tę prorocką, kapłańską i królewską Chrystusa każdy jest włączony na mocy chrztu, podczas którego odbywa się namaszczenie krzyżem świętym. Warto się zastanowić, jak przebiega realizacja tej misji.

ks. Tomasz Gędek

Parafialny Klub Seniora

Zaprasza na spotkanie opłatkowe w czwartek 12 stycznia o godz. 16,30 w „Salce pod plebanią”.

Okres Bożego Narodzenia to czas pełen wzajemnej życzliwości, spotkań ludzi, którzy darzą się sympatią i chcą przyjazne słowa przekazać innym. Spotkanie klubowe będzie więc świetną okazją do złożenia sobie życzeń na ten Nowy Rok, kolejny rok budowania naszej klubowej wspólnoty.

Serdecznie zapraszamy na dzielenie się opłatkiem i radosne kolędowanie Bożemu Dzieciątku na chwałę!

Ogłoszenia parafialne i krótkie informacje

NIEDZIELA CHRZTU PAŃSKIEGO

8 I 2017 r.

1. W dniu dzisiejszym przeżywamy ŚWIĘTO CHRZTU PAŃSKIEGO.

2. W kalendarzu liturgicznym w tym tygodniu wspominamy:

we wtorek – O godz. 18.00. msza św. nowenna ku czci bł. Bronisławy, dziewicy.

w środę – Po mszy św. wieczornej nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

w piątek – Po mszy św. wieczornej nabożeństwo i koronka do Miłosierdzia Bożego.

3. W naszej parafii przeżywamy wizytę duszpasterską czyli „kolędę”. Wizyta ma charakter liturgii sprawowanej w „domowym kościele” dlatego prosimy, aby stół był nakryty obrusem, na którym stoi krzyż z zapalonymi świecami oraz woda święcona (którą można zabrać do domu z przedsionka kościoła – obok zakrystii). Po wspólnej modlitwie i błogosławieństwie, okazja do duszpasterskiej rozmowy. Szczegółowy program jest wywieszony w gablotce przed kościołem, na stronie internetowej parafii i w Tygodniku Salwatorskim. Serdecznie prosimy parafian o zainteresowanie, kiedy będzie kolęda w ich domu i przekazanie tej informacji swoim sąsiadom. Bóg zapłać.

4. Spotkanie opłatkowe członków Zespołu Charytatywnego i Bractwa św. Anny z Ks. Proboszczem odbędzie się w środę. Msza św. o godz. 18.00., a następnie wspólne kolędowanie w „Sali pod Plebanią”. Serdecznie zapraszamy.

5. Parafialny Klub Seniora zaprasza wszystkich chętnych, a szczególnie tych którzy czują się samotni na SPOTKANIE OPŁATKOWE w czwartek o godz. 16.30. w Sali „Pod Plebanią”

6. Spotkanie opłatkowe członków Wspólnoty Żywego Różańca z Ks. Proboszczem odbędzie się w sobotę. Godz. 10.00., - Róża I, II, III – modlitwa i wspólne kolędowanie 13.00., - Róża IV, V, VI – modlitwa i wspólne kolędowanie 16.00., - Róża VII, VIII, IX, X – modlitwa i wspólne kolędowanie w „Sali pod Plebanią”. Serdecznie zapraszamy.

7. Ks. Prałat Franciszek Ślusarczyk – Kustosz Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach prosi wiernych parafii Najświętszego Salwatora w Krakowie o podjęcie modlitewnego czuwania – nocnej adoracji 12 stycznia /czwartek/ 2017 r. od godz. 21.00. do 6.00. w kaplicy Wierzytwej Adoracji obok Bazyliki Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach.

8. Zachęcamy do czytania prasy katolickiej. Przy wyjściu z kościoła są do nabycia różne religijne czasopisma: Gość Niedzielny, Niedziela, Źródło i Tygodnik Salwatorski.

Parafialny chór mieszany "Salwator" zaprasza wszystkich chętnych

do dołączenia do zespołu. Próby odbywają się we wtorki o 20.15 i czwartki o 19.30 w sali pod plebanią. Obecnie przygotowujemy repertuar kolędowy. Zapraszamy również osoby, które chciałyby dołączyć do nas czasowo - spróbować swoich sił i wziąć udział w koncercie kolęd, który jest planowany na drugą połowę stycznia.

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt z panią dyrygent Zofią Koziół pod nr tel.501-606-123 lub mailowo chor.salwator@gmail.com

M. Peterson

Różności z przeszłości i teraźniejszości

8 stycznia

1800 – We Francji odnaleziono wychowywanego przez dzikie zwierzęta chłopca z Aveyron.

1947 – Premiera pierwszego polskiego powojennego filmu fabularnego Zakazane piosenki w reżyserii Leonarda Buczkowskiego.

9 stycznia

1433 – Król Władysław Jagiełło nadał szlachcie przywilej krakowski, który potwierdził wcześniejszy przywilej jedlnieński.

1797 – Powstały Legiony Polskie we Włoszech.

1831 – Juliusz Słowacki podjął pracę w powstańczym Biurze Dyplomatycznym księcia Adama Jerzego Czartoryskiego.

1838 – W Gdańsku otwarto pierwsze publiczne przedszkole.

1928 – Powstała Liga Ochrony Przyrody.

1997 – W Jerozolimie odbyło się prawykonanie kompozycji Krzysztofa Pendereckiego Siedem bram Jerozolimy, skomponowanej z okazji 3-tysięcznej rocznicy założenia miasta.

10 stycznia

49 p.n.e. – Juliusz Cezar przekroczył na czele swej armii Rubikon w północnych Włoszech, rzekomo wypowiadając podczas przeprawy słowa: Alea iacta est (z łac. dosł. kostka została rzucona).

1765 – Król Stanisław August Poniatowski powołał Komisję Menniczą.

1863 – W Londynie otwarto pierwszą na świecie linię metra.

1929 – Debiut Tintina, bohatera serii komiksowej belgijskiego rysownika Hergé'a.

1930 – Traper Joe Labelle odkrył zniknięcie mieszkańców eskimoskiej osady u brzegu jeziora Angikuni w Kanadzie. Sprawa ta po dziś dzień nie została rozwiązana.

1938 – Jan Kiepura wystąpił po raz pierwszy w nowojorskiej Metropolitan Opera.

1989 – Reaktywowano towarzystwo gimnastyczne „Sokół”.

11 stycznia

1386 – Poselstwo polskiej szlachty zawarło na zamku w Wołkowyżu umowę z Jagiełłą, na mocy której miał on objąć polski tron oraz ożenić się z Jadwigą Andegaweńską.

1569 – W Londynie odbyło się losowanie nagród pierwszej loterii państwowej.

1917:

- Debiut sceniczny Eugeniusza Bodo w Teatrze Apollo w Poznaniu.

- Ignacy Paderewski przedstawił koncepcję utworzenia Stanów Zjednoczonych Polski.

1949 – W Los Angeles po raz pierwszy odkład prowadzone są obserwacje meteorologiczne spadł śnieg.

12 stycznia

1673 – W Amsterdamie użyto po raz pierwszy węzów strażackich do gaszenia pożaru.

13 stycznia

1817 – Prof. Feliks Radwański wywalczył w Senacie Rzeczypospolitej Krakowskiej decyzję o niewyburzaniu części murów obronnych Barbakanu i Bramy Floriańskiej.

1830 – W Poznaniu założono pierwszą miejską szkołę średnią dla dziewcząt.

1872 – Padł pies rasy skye terrier Greyfriars Bobby, który niemal przez 14 lat czuwał przy grobie swego pana na cmentarzu w szkockim Edynburgu.

1937 – Ustanowiono honorowy tytuł Ludowego Artysty ZSRR.

1965 – W kawiarni Nowy Świat w Warszawie odbyła się premiera pierwszego programu Kabaretu Dudek.

14 stycznia

1898 – Zmarł Lewis Carroll, brytyjski prozaik, poeta, matematyk, logik, fotograf (ur. 1832)

1952 – Na antenie amerykańskiej stacji NBC zadebiutował pierwszy na świecie magazyn telewizyjny śniadaniowej Today.

Opr. Maria Teresa Michalska